

Veelgestelde vragen - webinar 17 maart

Algemeen

Wat gebeurt er met het deel van de indexatie dat in het verleden niet is toegekend?

Hoe zit het met de indexatie van uw pensioen?

Tot 2009 kon het fonds de pensioenen ieder jaar volledig verhogen om (grotendeels) de prijsstijgingen te volgen. Vanaf 2009 was dit vanwege de financiële positie van het fonds niet altijd mogelijk. In de periode tot en met 2020 is daarom geen of slechts een beperkte indexatie toegekend. Over 2021 en 2022 kon het fonds, dankzij tijdelijke versoepelingen in de wet, weer volledig indexeren. Deze wettelijke versoepelingen waren gericht op de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Over 2023 is geen indexatie toegekend, omdat de consumentenprijzen toen per saldo daalden. Over 2024 en 2025 is er wel geïndexeerd maar niet voldoende om de volledige prijsstijging te volgen.

Gemiste indexaties

Conform het reglement van het pensioenfonds wordt voor maximaal 15 jaar bijgehouden hoeveel indexatie in totaal is gemist (welke dan bij een zeer goede financiële positie van het fonds eventueel ingehaald zou kunnen worden). Deze zogenoemde gemiste indexaties zijn geen recht, maar geven wel inzicht in de ontwikkeling van het pensioen door de jaren heen. Het fonds heeft hierover informatie gegeven via de website en het jaarlijkse pensioenoverzicht. Per 1 januari bedroeg het totaal van de gemiste indexaties 10%. Dit percentage geldt overigens alleen voor gewezen deelnemers en pensioengerechtigden die deze status al hadden op 1 januari 2009. Voor (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden die na 2009 nog pensioen hebben opgebouwd, ligt dit percentage lager.

Overgang naar het nieuwe pensioenstelsel

Met de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel (1 juli 2026) vervallen alle gemiste (achterstallige) indexaties van het huidige stelsel. Dit geldt voor alle deelnemers: actieve deelnemers, gewezen deelnemers én pensioengerechtigden.

In de voorbereiding op de overgang naar de nieuwe pensioenregeling heeft het fonds verplichte evenwichtigheidsberekeningen gemaakt waarbij de achterstallige indexatie meegewogen is. Dit heeft niet geleid tot compensatie voor de achterstallige indexatie. Bij de overgang naar de nieuwe pensioenregeling vult het fonds eerst alle (wettelijke) verplichte reserves en wordt compensatie voor het afschaffen van de doorsneesystematiek toegekend. Als er daarna nog vermogen overblijft, wordt dit verdeeld over alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Dit betekent het volgende

- Bent u pensioengerechtigd? Dan ontvangt u vanaf augustus 2026 uw nieuwe pensioen met een eventuele verhoging (met terugwerkende kracht tot 1 juli 2026).
- Bent u actief deelnemer of gewezen deelnemer? Dan wordt het eventuele extra vermogen toegevoegd aan uw persoonlijke pensioenkapitaal.

Hoe zit het met één beleggingsbeleid en toch verschillen per leeftijd?

Pensioenfonds TNO belegt het geld voor de pensioenen als één geheel. Ons fonds houdt bij het beleggen en bij het toedelen van de beleggingsrendementen rekening met de risicovoorkeuren van de verschillende leeftijdsgroepen. Dit betekent dat we voor jongere deelnemers risicovoller beleggen dan voor pensioengerechtigden. Jongere deelnemers hebben een langere beleggingshorizon en kunnen risico's daarom beter dragen; bovendien is voor hen de groei van het vermogen heel belangrijk. Voor pensioengerechtigden daarentegen geldt dat de beleggingshorizon korter is en dat zij vooral behoefte hebben aan een stabiel verloop in het pensioen, en indien mogelijk een jaarlijkse verhoging.

Kun je zelf het risicoprofiel bepalen?

Nee. De nieuwe regeling is een solidaire premiereregeling. Pensioenfonds TNO belegt het geld voor de pensioenen voor iedereen in één beleggingsportefeuille.

Op basis van de resultaten daarvan rekenen we uit hoeveel pensioen u naar verwachting gaat krijgen. Ons fonds houdt daarbij rekening met verschillende leeftijdsgroepen. De berekening baseren we op het kapitaal dat u heeft opgebouwd en op het kapitaal dat u naar verwachting nog gaat opbouwen via de maandelijkse inleg en het rendement op de beleggingen.

Als u jong bent, kan de inschatting van uw pensioen (flink) schommelen. Bent u ouder? Dan kiest het pensioenfonds voor beleggingen met minder risico. Het pensioenfonds bouwt het risico geleidelijk af. Daardoor schommelt uw verwachte pensioen steeds minder. Dus hoe ouder u wordt, hoe preciezer de inschatting van uw pensioen.

We hebben eerder een onderzoek gehouden onder iedereen die pensioen opbouwt of ontvangt bij ons fonds. Hierin vroegen we naar de voorkeur voor beleggen en het nemen van risico's. Het beleggingsbeleid van het fonds is afgeleid van de resultaten van dit onderzoek.

Hoe zit het met gebruik Amerikaanse cloud-platforms?

Mag Pensioenfonds TNO of een van haar uitbestede partijen gebruik maken van Amerikaanse cloud-platforms?

Ja, dat mag – maar alleen onder strikte voorwaarden. Pensioenfondsen mogen gebruikmaken van Amerikaanse cloudproviders (zoals b.v. Azure), ook als die bedrijven onder Amerikaans recht vallen, mits wordt voldaan aan:

- de AVG,
- de Pensioenwet,
- DNB-uitbestedings- en cloud-richtlijnen,
- en (sinds 2025) DORA.

Cruciaal is dat het pensioenfonds verwerkingsverantwoordelijke blijft en aantoonbaar grip houdt op risico's bij uitbesteding

Als toezichthouder op de pensioenfondsen verlangt De Nederlandsche Bank (DNB) bij cloud-uitbesteding:

- een fonds-eigen risicoanalyse,
- een expliciete beoordeling van geopolitieke risico's,
- controle op onderuitbesteding,
- contractuele borging van:
  - datalocatie,
  - auditrechten,
  - exit-strategie,
  - continuïteit.

Hoe is dit specifiek bij Pensioenfonds TNO ingevuld?

Data staan versleuteld binnen de EU (Azure Amsterdam, back-up Ierland).

Kan ik zelf controleren of het pensioenfonds de juiste gegevens heeft?

Dat is zeker mogelijk en wel op de volgende manieren.

1. Op [Mijnpensioenoverzicht.nl](https://mijnpensioenoverzicht.nl) ziet u alle pensioen- en AOW-gegevens die pensioenfondsen en de SVB over u hebben aangeleverd
Controleer hier met name:
  - Uw persoonlijke gegevens (naam, geboortedatum)
  - Bij welke pensioenfondsen u pensioen heeft opgebouwd
  - Of alle dienstverbanden zijn meegenomen
  - Of er geen "vergeten" pensioenen ontbreken
  - De hoogte van het opgebouwde pensioen (per fonds)

Belangrijk: Mijnpensioenoverzicht.nl berekent zelf niets, maar toont precies wat pensioenfondsen hebben aangeleverd.

2. Vergelijk de gegevens met uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO)
U ontvangt jaarlijks van pensioenfonds TNO een Uniform Pensioenoverzicht (UPO). Dit is hét document waarop de pensioenberekening is gebaseerd.
Controleer op het UPO o.a.:
  - Datum in dienst en deeltijdpercentage
  - Het pensioengevend salaris
  - De franchise (deel waarover geen pensioen wordt opgebouwd)
  - Of sprake is van partnerpensioen en/of wezenpensioen
  - Eventuele vermelding van scheiding/verevening
Vergelijk deze gegevens eventueel met:
    - loonstroken
    - jaaropgaven
    - eerdere UPO's

Afwijkingen zijn vaak goed terug te herleiden tot salarisgegevens of diensttijd.

3. Log in op de Mijn Pensioen omgeving van pensioenfonds TNO

Hier kunt u :

- Persoonsgegevens en Pensioengegevens controleren
- Deelnemersjaren en deeltijdpercentages bekijken

Ziet u hier iets anders dan op loonstroken of contracten, dan kan dat een aanleiding zijn om contact op te nemen met de pensioenadministratie van het fonds via pf-tno@azl.eu. Pensioenfonds zijn verplicht onjuiste gegevens te onderzoeken en te corrigeren.

4. Controleer uw AOW-gegevens apart

De AOW maakt geen deel uit van het pensioenfonds, maar telt wél mee in uw totale pensioeninkomen.

- Controleer uw AOW-opbouw via Mijnpensioenoverzicht.nl of Mijn SVB
- Check of uw woonjaren in Nederland kloppen (50 jaar × 2% per jaar)

Kunnen de geopolitieke spanningen nog invloed hebben op de overgangsdatum per 1 juli?

Jazeker, geopolitieke spanningen kunnen indirect invloed hebben, maar ze leiden niet automatisch tot uitstel van de overgangsdatum per 1 juli 2026. Uitstel is alleen aan de orde bij uitzonderlijke omstandigheden, en vergt een expliciet besluit van het bestuur in overleg met sociale partners en toezichthouders.

Het beleid van ons fonds is juist gericht op weerbaarheid rond 1 juli. Relevant is dat het bestuur begin 2026 expliciet maatregelen heeft genomen om:

- de dekkingsgraad te beschermen;
- het fonds minder gevoelig te maken voor grote negatieve beursbewegingen;
- de overgang zo robuust mogelijk te laten verlopen.

Dat betekent dat geopolitieke onrust op zichzelf onvoldoende reden is voor uitstel.

Pensioengerechtigden

Blijven de keuzes die ik heb gemaakt bij aanvang pensionering gehandhaafd?

Ja. De keuzes die u al heeft gemaakt bij de start van uw pensioen blijven gewoon geldig bij de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Dat geldt specifiek voor mensen van wie het pensioen al is ingegaan vóór de transitie, dus voor 1 juli 2026.

Dit betreft onder andere:

- hoog–laag of laag–hoog pensioen,
- het moment van pensioneren,
- de keuze voor (of hoogte van) het partnerpensioen.

Deze keuzes worden geëerbiedigd na de transitie en “meegenomen” naar het nieuwe stelsel. Uw uitkering wordt technisch omgezet, niet inhoudelijk herzien

Wordt de pensioenuitkering straks meer variabel?

Ja, de (verwachte) pensioenuitkering wordt in het nieuwe pensioenstelsel in de regel meer variabel — maar niet onbeheerst of onvoorspelbaar.

Wat verandert er precies?

Onder de Wet toekomst pensioenen (Wtp) gaat pensioenfonds TNO over van een uitkeringsovereenkomsten (zoals onze huidige middelloonregeling) naar een solidaire premieregeling. Daarbij staat de hoogte van de (verwachte) pensioenuitkering niet meer vooraf vast, maar is deze afhankelijk van:

- het beleggingsrendement,
- de renteontwikkeling, en
- de ontwikkeling van de levensverwachting.

Hierdoor beweegt de (verwachte) pensioenuitkering sterker mee met de ontwikkelingen van het beleggingsresultaat dan in het oude stelsel.

Betekent dit dat de ingegane pensioenen elk jaar sterk kunnen schommelen?

Zeker niet. Pensioenfonds TNO heeft voor de ingegane pensioenen meerdere instrumenten om schommelingen te dempen, zoals:

- het spreiden van mee- en tegenvallers over meerdere jaren,
- het aanhouden van een solidariteitsreserve, en
- een relatief behoudender beleggingsbeleid in de uitkeringsfase.

Hierdoor wordt voorkomen dat ingegane pensioenen bij tegenvallende beleggingsresultaten direct dalen.

Werknemers

Compensatie afschaffing doorsneesystematiek

Zie hiervoor onze uitgebreide informatie op [onze website](#)

Wat gebeurt er met de TOP en het Extra Pensioen?

Het TOP-kapitaal en het kapitaal uit de Extra pensioenregeling gaat ook mee over naar het nieuwe pensioenstelsel. Dit kapitaal wordt samengevoegd met het kapitaal uit de middelloonregeling. In de eerste berekening die u onlangs heeft ontvangen is al rekening gehouden met dit samengestelde kapitaal. Heeft u ná 1 oktober gebruik gemaakt van bijvoorbeeld het TOP-kapitaal dan is deze eerste inschatting iets te hoog vastgesteld. In de definitieve brief die u einde van dit jaar gaat ontvangen wordt wel met de correcte gegevens gerekend. Dus als uw TOP-uitkering is ingegaan wordt deze vanaf 1 juli ook geeerbiedigd en uitgekeerd tot dat u uw AOW-datum bereikt.

Ex-werknemers

Krijgen ex werknemers ook een deel van de buffer per 1 juli 2026?

Ja. De buffer van het fonds, dus het vermogen dat resteert nadat alle persoonlijke pensioenpotjes en de verplichte reserves zijn gevuld wordt onder alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden verdeeld. De ex-werknemer (op 30 juni) heeft geen recht op een compensatie vanwege de afschaffing van de systematiek van de doorsneepremie.

Arbeidsongeschikte werknemers

Wat betekent de nieuwe regeling voor arbeidsongeschikten?

Als een deelnemer (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt wordt of is, blijft de pensioenopbouw over het arbeidsongeschikte deel doorlopen, zonder dat de deelnemer of werkgever daarvoor premie betaalt. Dit principe blijft ook onder het nieuwe stelsel van kracht. In het nieuwe stelsel bouwt ook een arbeidsongeschikte deelnemer pensioen op in een persoonlijke pensioenpot. Dit kapitaal voor pensioen beweegt net als bij de werknemers mee met de beleggingen.